Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Gemeenteraden Zaanstreek-Waterland

Bezoekadres:
Prins Bernhardplein 112
1508 XB Zaandam

Postadres:
Postbus 150
1500 ED Zaandam
Telefoon 088 751 20 00
info@vrzw.nl
www.vrzw.nl

Datum	2 april 2024	Telefoon	[redacted]
Onze referentie	Alguit/16459	E-mail	
Uw referentie		Onderwerp	Gemeenschappelijke regeling VrZW
Uw brief van			

Geachte Gemeenteraad,

De Wet gemeenschappelijke regelingen is met ingang van 1 juli 2022 gewijzigd. Om de wijzigingen in de regionale regeling aan te passen is een termijn van 2 jaar gegeven.
Op 20 oktober 2023 heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland een brief gestuurd aan de colleges van B&W met het verzoek het voorstel voor wijziging van de Gemeenschappelijke regeling binnen hun gemeente in procedure te brengen en de zienswijzen hierover uiterlijk op 15 december 2023 aan het Dagelijks Bestuur aan te bieden.
Inmiddels is de gemeenschappelijke regeling in alle gemeenteraden besproken en zijn de zienswijzen bekend. In deze brief willen we u graag op de hoogte stellen van de uitkomst van de zienswijzen en de reactie van het bestuur hierop. In haar vergadering van 10 juli 2024 neemt het Algemeen Bestuur een definitief besluit over de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling VrZW.

Zienswijzen inclusief de reactie van het bestuur
In de eerste plaats dank voor uw zienswijzen op de gemeenschappelijke regeling. We vinden het fijn te vernemen dat de voorgestelde wijzigingen door het merendeel van de raden grotendeels worden onderschreven. Graag gaan wij op deze plaats in op de afgegeven zienswijzen. De reactie van het bestuur is hierbij telkens schuingedrukt weergegeven.

Zienswijze Landsmeer en Purmerend
De raad van Landsmeer heeft aangegeven geen zienswijze in te dienen. De raad van Purmerend heeft een positieve zienswijze ingediend, zonder aanvullende opmerkingen.

Zienswijze Waterland, Edam-Volendam, Wormerland, Oostzaan en Zaanstad: artikel 9 lid 7
De raad van Waterland waardeert het dat het raadskader van de regionale commissie verbonden partijen expliciet is meegewogen en gemotiveerd. De raden van zowel Waterland als Edam-Volendam onderschrijven de voorgestelde wijzigingen die betrekking hebben op de vergroting van de democratische legitimatie.

De gemeenteraden van Waterland, Edam-Volendam, Wormerland, Oostzaan en Zaanstad hebben allen een zienswijze opgenomen over artikel 9, lid 7. In dit artikel staat dat het algemeen bestuur van de regeling bevoegd is tot wijziging van de regeling, indien tenminste twee derde van het aantal leden van oordeel is dat het een wijzing van ondergeschikt belang is. Uitzondering hierop vormt een uitbreiding van de overgedragen bevoegdheden. Volgens de raden van Waterland, Edam-Volendam, Wormerland en Oostzaan is er geen juridische grondslag voor delegatie van een dergelijke wijzigingsbevoegdheid aan het AB waardoor er strijdigheid is met de Wet gemeenschappelijke regelingen. De raden van Waterland en Edam-Volendam hebben verzocht om het betreffende artikel overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) aan te passen dan wel te laten vervallen. De gemeenteraad van Zaanstad heeft gevraagd om een nadere toelichting op de term “wijziging van ondergeschikt belang” en wat daar wel en niet onder valt.

In artikel 13 lid 4 sub c van de Wgr is bepaald dat de regeling kan inhouden dat het algemeen bestuur bij gekwalificeerde meerderheid besluit ten aanzien van in de regeling aangeduide besluiten. Daarin wordt een voldoende wettelijke grondslag gezien voor hetgeen is bepaald in artikel 9 lid 7. Met deze passage wordt beoogd dat het bestuur een regeling kan wijzigen zonder dat hiervoor het doorlopen van een bestuurlijk proces benodigd is. Om echter eventuele

onduidelijkheid over de term "wijziging van ondergeschikt belang" weg te nemen wordt aan artikel 9 lid 7 de volgende nadere onderbouwing toegevoegd aan het begrip 'van ondergeschikt belang': "Met het in dit lid genoemde begrip 'wijziging van ondergeschikt belang' wordt enkel een wijziging bedoeld die geen substantiële impact heeft op de fundamentele aard of structuur van de regeling, noch omvat zo'n wijziging belangrijke verschuivingen in beleid, rechten, plichten of bevoegdheden. Typisch betreft een wijziging van ondergeschikt belang verduidelijkingen, tekstuele aanpassingen of andere aanpassingen die de algemene intentie van de regeling niet wezenlijk veranderen."

In het Algemeen Bestuur van 28 maart 2024 is deze onderbouwing geaccordeerd door alle leden. In aanvulling hierop is nog afgesproken dat in de jaarstukken jaarlijks wordt gerapporteerd over alle zaken en wijzigingen die op basis van deze bepaling door het Algemeen Bestuur in het betreffende kalenderjaar zijn besloten.

Zienswijze Wormerland: verantwoording jaarstukken

In de zienswijze van de gemeenteraad van Wormerland is opgenomen dat raden via een zienswijze een oordeel moeten kunnen geven over de verantwoording van de jaarstukken.

Op basis van de artikelen 13 lid 1 sub a, 28, 29, 30 en 31 van de regeling beschikt de raad reeds over de gewenste controle- en sturingsinstrumenten. Het DB stuurt de raad jaarlijks vóór 30 april de ontwerpbegroting voor het volgende begrotingsjaar ter zienswijze toe alsmede de voorlopige jaarstukken ter kennisname. De raad heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de resultaatbestemming uit de jaarstukken.

Zienswijze Zaanstad: afwijkingen ten opzichte van de nota Verbonden Partijen en overige opmerkingen

De gemeenteraad Zaanstad heeft in haar zienswijze verzocht om aanpassingen door te voeren op die punten waarop de gemeenschappelijke regeling volgens hen afwijkt van de nota Verbonden Partijen, die door de gemeenteraad op 20 juli 2023 is vastgesteld. Naar aanleiding hiervan zijn geen aanpassingen doorgevoerd. De onderbouwing treft u hieronder aan.

- In artikel 14 verwijzen naar reguliere inspraakmogelijkheden.
  In de tekst van artikel 14 is het advies van de regionale raadswerkgroep verwerkt, te weten de mogelijkheid tot burgerparticipatie opnemen maar de uitvoering daarvan over te laten aan het algemeen bestuur. Ook is het voorstel van de werkgroep ambtenaren integraal in de tekst verwerkt en daarbij de kanttekening gemaakt dat dit over het algemeen niet aan de orde zal zijn omdat de Veiligheidsregio een beleidsarme uitvoeringsorganisatie is.

- Aan artikel 21 over de actieve informatieplicht toevoegen dat de raad voorafgaand aan de AB-vergadering wordt geïnformeerd over de agendapunten, een melding ontvangt van plaatsing nieuwe stukken op de website én binnen een maand na afloop van de vergadering de concept besluitenlijst ontvangt.
  Sinds juli 2022 geldt een actieve informatieplicht (artikel 17 Wgr) voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van de gemeenteraden, naast de bestaande passieve informatieplicht. Deze verplichting omvat alle informatie die de raad nodig heeft om zijn taken goed te kunnen vervullen, zoals vermeld in artikel 21 lid 1.

- Aan artikel 40 over de evaluatie toevoegen dat eenmaal per 4 jaar in het bestuur wordt geagendeerd *hoe* de gemeenschappelijke regeling wordt geëvalueerd en de raad informeren bij toekomstige evaluaties.
  De hierboven genoemde actieve informatieplicht geldt tevens voor artikel 40, waarbij de regeling regelmatig en op relevante onderdelen wordt geëvalueerd.

- Ten aanzien van artikel 36 met betrekking tot uittreding biedt de voorgestelde afspraak, waar het AB de bijdrage gewijzigd kan vaststellen als zij van oordeel is dat deze uittredingsbijdrage tot onbillijke uitkomst leidt, onvoldoende zekerheid voor deelnemende gemeenten. De raad wenst een nieuw voorstel.
  In de Wgr is in artikel 28 een geschillenregeling opgenomen. Deze procedure is integraal overgenomen in artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling. Een geschil over de hoogte en/of billijkheid van een uittreedsom kan derhalve worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

- Aan artikel 27 de aanlevertermijn van de kadernota toe te voegen uiterlijk december.
  De kaderbrief van VrZW is bij gemeenten ook wel bekend als kadernota. In artikel 27 staat opgenomen dat het bestuur deze voor 1 januari vaststelt en binnen 2 weken na vaststelling ter kennisname toe stuurt aan de raden.

- De 12 weken termijn voor het indienen van zienswijzen op de begroting, opgenomen in artikel 28, dient ook te gelden voor aangepaste begrotingen. Tevens wil de raad de aanlevertermijn van uiterlijk eind april opgenomen zien, zodat de zienswijzeprocedure voor het zomerreces is afgerond.
  De mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen van aangepaste begrotingen is al opgenomen in artikel 28 lid 7 van de regeling. De begroting wordt altijd in de eerste reguliere vergadering van het AB, eerste kwartaal van elk jaar, behandeld.

- Artikel 13 lid a, waarin een zienswijze wordt gevraagd op de bestemming van het rekeningresultaat, en artikel 30 en 31 op elkaar laten aansluiten.
  Deze artikelen zijn met elkaar in lijn omdat ze allemaal betrekking hebben op verschillende aspecten van de jaarrekening en de verantwoording aan de gemeenteraden en gedeputeerde staten.

- Artikel 13 lid 2 'overige zienswijzen' meer in lijn brengen met de tekst uit de nota Verbonden Partijen: beleid en besluiten met een maatschappelijk en/of financieel belang, dat (voor meerdere jaren) door de Gemeenschappelijke regeling wordt vastgesteld, wordt altijd én tijdig - voorafgaand aan de kadernota - voor zienswijze voorgelegd aan de raad.
  In het betreffende artikel is bewust de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen breed geformuleerd. Een termijn wordt hier niet aan toegevoegd omdat het AB op elk moment tot een zienswijzeprocedure kan besluiten.

Overige opmerkingen

- De raad verzoekt de tekst van de artikelen 24 'instellen advies- en bestuurscommissies' en 25 'Financiële voorschriften' zodanig aan te passen dat de raden gebruik kunnen maken van het instrument om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.
  In artikel 24 van de regeling wordt uitdrukkelijk verwezen naar het bepaalde in artikel 24 en artikel 25 Wgr. Deze artikelen zijn onverkort van toepassing. De raad kan derhalve te allen tijde gebruik maken van de in deze artikelen genoemde instrumenten om wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken.

- In artikel 29 lid 4 is opgenomen dat het AB bevoegd is tot het vaststellen van verordeningen maar VrZW heeft geen verordende bevoegdheid. De raad wenst een zienswijze te kunnen geven op de Financiële Verordening aangezien hierin financiële spelregels staan die het budgetrecht van de raad raken.
  Met deze wens gaan we om praktische redenen niet mee. De raad kan op verschillende andere manieren al haar budgetrecht uitoefenen, zoals bij de zienswijze op de ontwerpbegroting en resultaatbestemming.

- De raad wenst dat artikel 9 lid 6 in lijn wordt gebracht met artikel 160 Gemeentewet.
  In de regeling is al opgenomen dat de raad een ontwerpbesluit wordt toegezonden en in de gelegenheid wordt gesteld haar wensen en bedenkingen aan het algemeen bestuur kenbaar te maken.

Besluit

Het Algemeen Bestuur van VrZW heeft op 28 maart 2024, alles in overweging nemende, besloten om artikel 9, lid 7 aan te vullen met een nadere toelichting en de colleges van B&W te verzoeken de gewijzigde gemeenschappelijke regeling voor toestemming voor te leggen aan de gemeenteraden. Daarbij is ook afgesproken dat in de jaarstukken jaarlijks een rapportage wordt opgenomen over besluiten c.q. wijzigingen die door het Algemeen Bestuur in het betreffende kalenderjaar zijn genomen op basis van de in artikel 9 lid 7 gegeven bevoegdheid.

Vervolgproces

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling wordt via de colleges van B&W voor toestemming voorgelegd aan de gemeenteraden. In de vergadering van 10 juli 2024 neemt het Algemeen Bestuur een definitief besluit over de vaststelling van de regeling.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Voorzitter
J. Hamming

Secretaris
S. van den Broek